REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance

Številka: 060-07-11/2023/9 Predlog
Ljubljana, 18. 10. 2023

Z A P I S N I K

11. redne seje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je bila v torek, 17. 10. 2023, v sobi 209/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je pričela ob 16.00 uri in se končala ob 18.00 uri.

Prisotni:
- predsednik: Mitja Gorenšček
- člani: Bojan Borovnik, Lidija Jerkič, Danijel Kastelic, David Klobasa, Oskar Komac, Ivan Meglič, Leopold Pogačar, Marko Staroveški, Branko Tomažič, mag. Marko Zidanšek, in
- nadomestni člani: Elena Zavadlav Ušaj (namesto Igorja Marentiča), Rajko Fajt (namesto Antona Medveda), Andrej Poglajen (namesto Mateja Slaparja).

Odsotni:
- podpredsednik: Matej Slapar,
- člani: Peter Dermol, Igor Marentič, Anton Medved, Aleš Pulko, Jože Smole, Luka Steiner.

Ostali prisotni:
- Katja Lavtar, Franci Klužer, Tina Humar, Marta Mihelin, Milena Bremšak,Teja Bevc, mag. Mojca Pirnat, Marija Arnuš, Ministrstvo za finance.

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije Mitja Gorenšček.

Dnevni red: (prisotnih 14, za 14, proti 0)

Predlog dnevnega reda:

1. **Predlog zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (RZ2022), EPA 1062-IX**

2. **Predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (DP2024-A), EPA 1063-IX**

3. **Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2025 (DP2025), EPA 1064-IX**

4. **Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), EPA 1065-IX**

5. **Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2022 do 2024 (OdPSD22-24-D), EPA 1061-IX**

6. **Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024–2026, EPA 1060-IX**

7. **Pobude in vprašanja**

8. **Potrditev zapisnikov 4. izredne in 10. redne seje komisije.**

Ad 1)

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance se je **seznanila** s Predlogom zaključnega računa Proračuna Republike Slovenije za leto 2022 (RZ2022), EPA 1062-IX, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Ad 2), Ad3), Ad4)

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je združeno obravnavala 2., 3. in 4. točko dnevnega reda:

- Predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2024 (DP2024-A), EPA 1063-IX (2. točka)
- Predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2025 (DP2025), EPA 1064-IX (3. točka)
- Predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), EPA 1065-IX (4. točka)

Komisija je predlog sprememb Proračuna Republike Slovenije za leto 2024 **ni podprla.** (prisotnih 14, za 0, proti 14)

Komisija je predlog proračuna Republike Slovenije za leto 2025 **ni podprla.** (prisotnih 14, za 0, proti 14)

Komisija je predlog zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (ZIPRS2425), **ni podprla.** (prisotnih 14, za 0, proti 13)

Komisija se je seznanila s poročilom Interesne skupine lokalnih interesov in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, ki sta predlog zakona na skupni seji obravnavali kot zainteresirani delovni telesi in predloga zakona **ne podpirata.** Kot je bilo na seji komisije izpostavljeno naraščajoče finančne obveznosti občin za izvajanje nujnih in zakonskih nalog, na katere občine nimajo vpliva, je predlagana povprečnina za leti 2024 in 2025 v višini 700 evrov prenizka ter ne upošteva inflacijskega vpliva in

rasti plač v javnem sektorju. Če država z zakonom predpiše občinske naloge ali s sindikati sklene dogovor o dvigu plač v javnem sektorju, ki bremenijo občinski proračun, bi morala zagotoviti tudi ustrezen obseg sredstev. Pri tem tudi izpostavljajo, da bi morala povprečnina izražati dejanske stroške občin za financiranje zakonskih nalog, zato tovrstni stroški sploh ne bi smeli biti predmet pogajanj med Vlado in reprezentativnimi združenji občin.

Poleg tega je bilo med drugim v razpravi večkrat izpostavljeno tudi dejstvo, da so družinski in socialni prejemki pomemben dejavnik zniževanja revščine v Sloveniji, in da vsako zmanjševanje le-teh, revščino le še dodatno povečuje. Prav tako je v načrtovanem proračunu za leto 2024 na proračunski postavki: Transferji posameznikom in gospodinjstvom predvideno 33,98 mio € manj v primerjavi z letom 2023. Gre za nizek znesek, ki jasno kaže, da varčevanje na najbolj ogroženih skupinah prebivalstva v Sloveniji ne bo bistveno pripomoglo k zmanjšanju načrtovanega proračunskega primanjkljaja.

Iz strani delodajalskih organizacij in sindikatov je bilo nato v razpravi izpostavljeno strinjanje glede problematike 79. člena predloga zakona, ki govori o odpravi dohodninske lestvice, saj bi se posledično zmanjšala tudi rast razpoložljivega dohodka prebivalstva in bi slednje imelo negativne implikacije na samo kupno moč in porabo gospodinjstev, kar bi se posledično odražalo v nižji realni in nominalni rasti BDP, ter nenazadnje v nižjem prihodku proračuna RS iz naslova pobranega davka na dodano vrednost, trošarin in drugih dajatev. Še posebno problematičen je 80. člen predloga zakona, ki še naprej ohranja diskriminatoren sistem pri obravnavi davčnih olajšav za delavce napotene v tujino, s strani gospodarstva saj se slednjih ne obravnava enakopravno in enakovredno v skladu z ustavnopravnimi načeli enakosti pred zakonom.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije Mitja Gorenšček.

Ad 5), Ad 6)

Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je združeno obravnavala 5. in 6. točko dnevnega reda:

- Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2022 do 2024 (OdPSD22-24-D), EPA 1061-IX

- Predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024–2026, EPA 1060-IX

Komisija je predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje od 2022 do 2024 **podprla.** (prisotnih 14, za 10, proti 4)

Komisija je predlog odloka o spremembah Odloka o okviru za pripravo proračunov sektorja država za obdobje 2024–2026 **podprla.** (prisotnih 14, za 8, proti 6)

V razpravi je Vladna stran utemeljila spremembo najvišjega obsega izdatkov in ciljnega salda sektorja država, lokalnih enot sektorja država, zdravstvene in pokojninske blagajne za leto 2023 zaradi izjemnih okoliščin, povezanih z uničujočimi poplavami, ki so prizadele Republiko Slovenijo, v avgustu leta 2023, spreminjajočih se makroekonomskih podatkov, ki so neposredno vplivali na pokojninsko blagajno, ter za zagotavljanje sredstev zdravstveni blagajni zaradi dogovorov o plačah in valorizacije cen zdravstvenih storitev, širitev in boljšega vrednotenja programov, ki so bili uveljavljeni tekom leta 2023. V sektorju država bo najvišji obseg izdatkov za lokalne enote (občine) v veljavnem Odloku za leto 2023 znašal 2.955 milijonov evrov, zaradi predhodno navedenih ukrepov (poplave) in tokov pa se načrtuje zvišanje (za 195 mio €) zgornje meje odhodkov občin na 3.150 mio €. Pri tem se v tej blagajni načrtuje presežek.

V pokojninski blagajni bodo odhodki v letu 2023 višji za okoli 0,7 % glede na sprejeti Finančni načrt ZPIZ za leto 2023, predvsem zaradi višje uskladitve pokojnin od načrtovane v omenjenem finančnem načrtu, obenem pa bodo presegli dovoljen največji obseg izdatkov, določen v veljavnem Okviru za leto 2023, za ocenjenih 50 mio € (potrebno povečanje najvišji obseg izdatkov na 7.115 mio €).Ocena odhodkov ZZZS v letu 2023 (višji za 9 %) glede na leto 2022, kar se predvsem odraža v višje načrtovanih izdatkih zdravstvenih storitev do konca leta 2023. Zopet je zabeležen presežek najvišje dovoljenega obsega izdatkov (za 90 mio €), zato se mora posledično dvigniti zgornjo mejo izdatkov za zdravstveno blagajno (poveča na 4.430 mio €). V sektorju država se zgornja meja zviša za 445 mio € na 30.500 mio €, ciljni nominalni primanjkljaj sektorja država pa na 4,5 % BDP.

V razpravi je bilo izpostavljeno tudi, da predlog zakona določa, da se od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2024 uskladitev skupnega dohodka, olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2024 ne izvede ravno tako se transferi posameznikom in gospodinjstvom, v letu 2024 ne usklajujejo. Najvišji obseg izdatkov za državni proračun za leto 2024 se povečuje na 16.230 mio €, za katere bodo zagotovljeni novi viri iz Solidarnostnega sklada EU in obveznega solidarnostnega prispevka, obenem pa se ciljni primanjkljaj državnega proračuna spremeni na 3,3 % BDP. Lokalne enote (občine) sektorja država, se povečuje iz planirane v veljavnem odloku 2024, ki znaša 2.990 mio €, zaradi navedenih ukrepov na višjo zgornjo mejo odhodkov občin, ki bi se povečala na 3.200 mio € (povečanje za 210 mio). Na področju zdravstvene blagajne se s 1. januarjem 2024 uvaja obvezni zdravstveni prispevek, za katerega naj bi se iz proračuna države zagotovila dodatna sredstva v višini 420 mio €, obenem pa ZZZS v letu 2024 ne bo razpolagal z lastnimi viri, saj bodo ta v celoti porabljena

za kritje ocenjenega primanjkljaja prihodkov nad odhodki že v letošnjem letu (85 milijonov). Zgornja meja sektorja država se spremeni za 1.490 mio € na 32.160, ciljni nominalni primanjkljaj sektorja država pa se spremeni na 3,8 % BDP.

Ad 7)

Predsednik komisije, **ni prejel nobenih pobud** in vprašanj za obravnavo točk dnevnega reda.

Ad 8)

Zapisnika 4. izredne in 10. redne seje komisije sta bila **potrjena** brez pripomb. (prisotni 14, za 14, proti 0)

Boštjan Vilhar, mag. posl. ved
Svetovalec III

Mitja Gorenšček
predsednik